

**ÖĞRENCİ SEÇME SINAVI (ÖSS)
1999
SORU KİTAPÇIĞI**

Bu soru kitapçığı 6 Haziran 1999 ÖSS soru kitapçıklarında bulunan soruları içermektedir.

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkez'imizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

SÖZEL BÖLÜM

DİKKAT! BU BÖLÜMDE CEVAPLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 88'DİR.

İlk 44 Soru "Türkçeyi Kullanma Gücü",

Son 44 Soru "Sosyal Bilimlerdeki Temel Kavram ve İnkelerle Düşünme Gücü" ile ilgilidir.

Eşit Ağırlıklı ÖSS puanınızın yüksek olmasını istiyorsanız Sözel Bölüme 90 dakika ayırmanız yararınıza olabilir. Sözel Ağırlıklı ÖSS puanınızın yüksek olmasını istiyorsanız Sözel Bölüme biraz daha fazla zaman ayırabilirsiniz.

Bu bölümdeki sorularla ilgili cevaplarınızı, cevap kâğıdınızdaki "SÖZEL BÖLÜM"e işaretleyiniz.

1. I. Hasta sabaha kadar gözünü kırpmamıştı.
II. Dün akşam geç yattığından uykusunu alamamıştı.
III. Uykum gelmesin diye sık sık yüzümü yıkadım.
IV. Uykusunun ağır olduğunu herkes bildi.
V. Dünkü tartışma yüzünden bütün gece gözümünme uyku girmedi.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerindeki deyimler anlamca birbirine yakındır?

- A) I. ve V. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

2. Bir sözcüğü ötekinin yanına öylesine getireceksin ki yaratacağın güzellikle okuyucunun yüreğindeki teli titretecek, onu gerçekler dünyasından düşler dünyasına taşıyacaksın.

Bu cümledeki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bu tabloya her bakışında onda yeni ve değişik yönler bulurdu.
B) Çocukluğunda yaşadığı bu ilginç olayı sık sık anlatırdı.
C) Bu öyküyü okurken uzun süredir gidemediği köyünü anımsamıştı.
D) Roman kişilerinin birbirine kavuşması onu çok etkilemiş, duygulandırmıştı.
E) Bu sıkıntılı yolculuğun bir an önce bitmesini istiyordu.

3. Bir eleştirmenimizin 1974 yılında yaptığı değerlendirmeye katılmamak elde değil. Çünkü bu dipdiri ve sağlam öykü beni de çok etkiledi. Bu öykü gerçek anlamıyla çağdaş bir klasik.

Bu parçada "çağdaş bir klasik" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oluşturulduğu dönemin dil anlayışına uygun olmakla birlikte eski ürünlerden de etkilenen
B) Oluşturulduğu dönemin havasını yansıttığı gibi değerini de hiçbir zaman yitirmeyecek olan
C) Güncel olayları ayrıntılarıyla yansıtacak biçimde, sağlam bir teknikte oluşturulan
D) Bazı yenilikler getiren ve okuyucuyu duygulandıracak özellikler içeren
E) Okurun ilgisini canlı tutan ve gelecekte de okuyucu bulabileceği düşünülen

4. Önemli olan okuduğumuz kitapların sayısı değil, ----.

Bu cümlede boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) bu kitapların yaşamımıza ne kattığıdır
B) onların bize kazandırdığı yeni duygulardır
C) okuduklarımızın davranışlarımızı, yaşama bakışımızı nasıl etkilediğidir
D) onlardan edindiğimiz bilgilerle yeni bir dünya kurabilmemizdir
E) onların, eleştirmenlerce nasıl değerlendirildiğidir

Diğer sayfaya geçiniz.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, önerinin gerekçesi de açıklanmıştır?

- A) Daha az konuşup daha çok iş yapın.
- B) Başarının bir parçası olun, eleştirmeni değil.
- C) Sabır bir erdemdir, sakın ondan vazgeçmeyin.
- D) Çabalarla amaçları birbirine karıştırmayın.
- E) Başkalarını eleştirdiğiniz kadar kendinizi de eleştirin.

6. "Gene bahar geldi, açıldı güller" dizesinde, güllerin açılışı baharın gelişine bağlanmaktadır.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde buna benzer bir durum söz konusudur?

- A) Ne bir vefa gördüm, ne faydalandım
- B) Erzurum dağları kardır, geçilmez
- C) Düşman geldi, tabur tabur dizildi
- D) Ağlatmadı güzel, güldürdü beni
- E) Başım yastıktadır, gözlerim yolda

7. I. Okur, onun yapıtlarını okurken kendisini, yıllanmış çamların olduğu bir ormanda kuş sesleri ve reçine kokularının arasında bulurdu.

II. Seçtiği ilginç ayrıntılarla, yaptığı benzetme ve karşılaştırmalarla yapıtlarında okura, doğanın temiz havasını soluturdu.

III. Öykülerinde Anadolu'nun köylerinde, kasabalarında yaşayanların değişik sorunlarını göstermeye çalışırdı.

IV. Roman ve öykülerinde, günlük yaşamın sıkıntıları içinde bunalan kişileri işlerdi.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangileri, sanatçının betimlemelerindeki aynı niteliği yansıtmaktadır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve III.
- D) II. ve IV. E) III. ve IV.

8. (I) Haklarında fazla bir şey bilinmeyen hariciyeciler dünyasında gezinmek isteyenler için keyifle okunabilecek bir kitap. (II) Yazar, yirmi beş yılı yurt dışında geçen, otuz yedi yıllık meslek yaşamında edindiği izlenimleri okurlara duyurmak istemiş. (III) Mesleğinin sorunlarını, iyi ve kötü yanlarını dile getirmeye çalışmış. (IV) Çok acı bir dili var. (V) Kişilerin belirleyici özelliklerini en ince ayrıntılarına değin, somut bir biçimde yansıtmış.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangileri, söz konusu yazarın üslubuyla ilgilidir?

- A) I. ve II. B) I. ve V. C) II. ve III.
- D) II. ve IV. E) IV. ve V.

9. (I) Onun öykülerinde sağlam bir tekniğin varlığı yadsınamaz. (II) Bununla birlikte, kimi öyküleri öykü olmaktan çok, bir köşe yazısını andırır. (III) Bu tür öykülerde toplumsal eleştiriye yönelir ve insanı dışlar. (IV) Ancak, bütün öykülerinde, sözcük seçimi yönünden kılı kırk yaran bir titizlik gösterir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangileri, sözü edilen yazarla ilgili olumlu yargıları içermektedir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) I. ve IV.
- D) II. ve III. E) II. ve IV.

10. (I) Uykudan önce çocuklara okunacak kitapları onların yaşlarına ve ilgilerine göre seçmek gerekir. (II) Yatak başında, kitapları okurken çocuklarla yapılacak sohbetler, bir bakıma onların çocuksu sırlarını ve duygularını değişik açılardan yansıtır. (III) Bir kitap kahramanının hayranlık uyandıran bir yanı üzerine çocukları konuşturma ya da düşündürme onlarla olan ilişkiyi pekiştirip derinleştirir. (IV) Bunun için de çocuklar, bu sohbet saatlerinin tadına doyamazlar. (V) Daha da ileri giderek denenebilir ki yetişkinlik döneminde de uykudan önceki bu saatler özlemle anımsanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde, kitabın, çocukları tanıma ve onlarla yakınlık kurmadaki işlevinden söz edilmektedir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve III.
- D) II. ve IV. E) IV. ve V.

11. (I) Her çalışmasında olduğu gibi bunda da açık ve yalın anlatımı hemen göze çarpıyor. (II) Bu durum, şairin, edebiyat çevrelerinin yoğun ilişkilerinden uzak, yerel kaynaklara daha yakın olmasındandır. (III) Yine bu durum, onun şiirinin, toplumun değişik kesimlerinde aynı ölçüde anlaşılır olmasının da ana kaynağını oluşturmaktadır. (IV) Bilincimizin bir köşesinde var olan kır yaşantısının doğayla ilgili öğeleri, onun şiirlerinde evrensel bir temaya yönelişin çıkış noktasıdır. (V) Ardıçlar, söğütler, ahlalalar, balkon çiçekleri şairin lirik yanını sunar bize.

Şairin geniş bir okur kitlesine seslenebilmesini sağlayan özelliği, yukarıdaki parçanın kaçınıcı cümlesinde belirtilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. (I) Güneye doğru indiğimizde göz alabildiğine uzanan bir ovayla karşılaştık. (II) Ova, güneşli ve dalgasız bir denizden daha da düzdü. (III) Yolda gelirken gördüğümüz, çalgınca esen rüzgârların oluşturduğu tepelikler burada yoktu. (IV) Uzaklarda, bir insan boyu yükseklikte, kubbeleştirilmiş, küçük küçük toprak yığınları vardı. (V) Merakla bu yığınlarla yaklaştık. (VI) Bunların, bizim evlerimizdekinden çok daha küçük pencerelerinden bakınca, içinde yaşayan insanları gördük.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde "karşılaştırma" yoktur?

- A) I. ve III. B) I. ve V. C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) IV. ve VI.

13. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde yorum söz konusu değildir?**

- A) Alabildiğine insan kalabalığı vardı
Bir aydınlık geleceğe bakıyordun
- B) Bir ılık güz öğlesinde
Şanlı haki urbası üstünde
- C) Koymuştu kılıcını içine kınının
Yürüyordu arasında sevgili halkının
- D) İzmir'e girişini Atatürk'ün
Bir kahve duvarındaki resimde gördüm
- E) Işıktı sevinçti türküydü
Görseydiniz o resimde Atatürk'ü

14. **Aşağıdakilerden hangisinin sonuna, "Bu nedenle söz konusu yapıt çok okunmuş ve defalarca basılmıştır." cümlesinin getirilmesi anlam akışı yönünden uygun olmaz?**

- A) Yapıtın, yazıldığı döneme göre, sade ve anlaşılır bir dili vardır.
- B) Yapıtta, eski eğitim uygulamaları, kahramanın bakış açısından, etkileyici bir anlatımla yargılanmaktadır.
- C) Yapıtta, içinde bulunulan ortamla insanın psikolojik durumu arasındaki ilişki açıkça görülmektedir.
- D) Yazarın, tarihsel olaylardan yola çıkarak oluşturduğu bu yapıtta, gerçeklerin payı büyüktür.
- E) Belli bir kesime seslenen bu yapıtta terimlere dayalı bir anlatım kullanılmıştır.

15. Romanını okuyup bitirdim. Hele biraz zaman geçsin, hazmedeyim. Neler kaldı, neler gitti? Bunları saptadıktan sonra bildireceğim görüşlerimi.

Böyle diyen bir kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Düşüncelerini açıklamadan önce, başkalarıyla tartışarak doğrulamak ister.
- B) Ayrıntılı olarak düşünmenin gereğine inanır.
- C) Zaman içinde görüşlerin değişebileceğini düşünür.
- D) Düşüncelerini hemen açıklamaktan kaçınır.
- E) İzlenimlerini yorumlayıp değerlendirme eğilimindedir.

16. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

- A) Günlerdir aynı konunun tartışılması sabrını taşırdı.
- B) Bu konuda onun da fikrini almak istedi.
- C) Törede çok mutlu olmuş, göğüsü kabarmıştı.
- D) Ona bir armağan vererek gönlünü almaya çalıştı.
- E) Çok sinirlenmiş, ağzına geleni söylemişti.

Diğer sayfaya geçiniz.

17. Ödüller konusunda şöyle yanlış bir kanı vardır (I) Kazanan yapıtın, o yarışmaya katılan tüm yapıtların en iyisi olduğu düşünülür (II) Oysa seçici kurullar, birikim ve beğenileri birbirinden farklı kişilerden oluşur (III) Bu nedenle ödül ya da ödüller, bir uzlaşma sonucu verilir (IV) Yüzlerce yapıtın katıldığı yarışmalarda bundan doğal bir şey olmaz (V)

Yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerden hangisine, ötekilerden farklı bir noktalama işareti koymak gerekir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

18. Bu sanatçımızın acaba hangi yapıtı kalıcı olacak,

hangi yapıtı zaman içinde unutulup gidecek?

Bunu, bugünden kestirebilmek zor; ayrıca böyle

bir yorum yapmak da bence gereksiz. Bırakalım,

yarının insanı kendisi seçsin seveceği, devamlı

okuyacağı ya da unutacağı yapıtları... Böyle bir

seçim, yapıtları gerçek anlamda kalıcı kılar.

Yukarıdaki parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

19. Üleştirme sayı sıfatı eki, -er (-ar), ünlüyle biten sayılara eklendiğinde araya "ş" kaynaştırma harfi girer.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala örnek oluşturmayan bir sözcük vardır?

- A) Defterinize ikişer cümle yazın.
B) Beşer kişilik gruplara ayrıldılar.
C) Masalara yedişer tabak koyalım.
D) Herkes yirmişer dakika konuşacak.
E) Üyelerden ellişer milyon lira toplayalım.

20. Çayönü kazısında ortaya çıkarılan buluntular,

insanlığın, avcılık ve toplayıcılıktan yerleşik

yaşama geçiş aşamasını göstermektedir.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisinin kökü, sözcük türü yönünden öbürlerinden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

21. **Aşağıdaki dizelerde altı çizili sözcüklerin hangisinde, birden çok yapım eki kullanılmıştır?**

- A) Kara gözlüm çok özledim ben seni
B) Varlığımı yalnız ona verdim ben
C) Hava keskin bir kömür kokusuyla dolar
D) Gözleri yaş dolu yorgun bulutlar
E) Bir med zamanı gökyüzü kurşunla örtülü

22. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, tamlananı tamlayandan önce söylenmiş bir belirtili ad tamlaması vardır?

- A) Beni, sokağımıza dönen eski, tahta köprüden geçirin
- B) Müjdeye koşsun komşu çocukları evimize
- C) Sıcacık tarhana çorbasının içimiyle başlasın sabah
- D) Kâğıtlarla camlarını örteyim pencerelerin
- E) Eski, ılık akşamlar yağmurla çalsın kapımızı

23. (I) Sabahları ekinler çiğlidir. (II) Gün doğmadan önce yaş ekinler ağırdır. (III) Yel esince ağır ağır dalgalanır. (IV) Gün doğup da çiğler kalkınca, ekinlerdeki dalgalanma artar. (V) Kocaman ovayı kaplayan ekinler tüy gibi hafiftir artık. (VI) Yel, tüy gibi hafif ekinleri toprağa degecek kadar yatırır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri öğelerinin sıralanışı yönünden benzerlik göstermektedir?

- A) I., II., IV. B) I., III., V. C) II., III., VI.
- D) III., IV., V. E) IV., V., VI.

24. Sergide tanıtılan antika eşyalar, geçmişte insanların inançlarını ve beğenilerini de yansıtıyor.

Bu cümledeki anlam karışıklığı aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "tanıtılan" sözcüğünden sonra "çok değerli" getirilerek
- B) "geçmişte" sözcüğünden sonra "yaşamış" getirilerek
- C) "antika" sözcüğü atılarak
- D) "inançlarını" sözcüğü yerine "geleneklerini" getirilerek
- E) "de" sözcüğü atılarak

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Çalışma yaşamınızda bu tür güçlüklerle sık sık karşılaşacaksınız.
- B) Bizim için önemli olan, görevinizi en iyi biçimde yerine getirmenizdir.
- C) Bir sorunla karşılaştığınızda bizlerden yardım isteyebilirsiniz.
- D) Bu, sizlere verebileceğimiz en önemli ödül ve en önemli hediftir.
- E) Bu işte de başarılı olacağınızdan hiç kuşku-muz yoktur.

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Hava kirliliğine karşı çeşitli önlemler alınabilir.
- B) Çevre sorunlarıyla ilgili toplantılar yapılmalıdır.
- C) Bu gaz, havada yoğun oranda bulunur.
- D) Akarsularımız sanayi atıklarıyla kirleniyor.
- E) Gençler, doğanın korunması konusunda bilinçleniyor.

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Makinenizi, arkadaki açma-kapama düğmesine basarak kapatmanız gerekmektedir.
- B) Daha fazla bilgi edinmek için yetkili satıcınıza başvurabilirsiniz.
- C) Bilgisayarınızın bozuk olup olmadığını öğren-bilmek için onu bir teknisyene göstermeli-siniz.
- D) Bu bölümde, bilgisayarınızı nasıl kuracağınız ve nasıl kullanacağınız açıklanmaktadır.
- E) Bu kılavuzda sizi belli türdeki bilgilere uyar-mak için bazı özel işaretler kullanılmıştır.

28. Gürültüden uzak, doğal güzelliklerle dolu parkın

bir köşesinde, yaşlı bir hanım masanın üstüne
I II

koyduğu romanını bir karış uzaktan okumaya
III

çalışıyor; bir şişman, spor giyimli bir adam da
IV V

dalgın dalgın uzaklara bakıyordu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için altı çizili sözcüklerden hangisi atılmalıdır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

29. Oraya gidersen, Etnografya ya da Kurtuluş Savaşı müzelerini gezmelisin.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Yanlış bağlaç kullanılmasından
B) Koşul cümlesi olmasından
C) Nesnenin yanlış yerde bulunmasından
D) Yüklemin gereklilik kipinde olmasından
E) Ad tamlamasının gereksiz kullanılmasından

30. (I) Minibüsle, sabahleyin yola çıktık. (II) Yeşilin, açığından koyusuna değin bütün tonlarıyla bezenmiş ağaçların süslediği yamaçlardan, tepelerden geçtik. (III) Şırlı şırlı akan derecikleri aşa aşa sonunda yeryüzü cennetine vardık. (IV) Çevresini irili ufaklı ağaçların kuşattığı mavi, duru, büyük göle bakan bir yamaçta durduk. (V) Kameramızı çıkarıp bu manzarayı görüntüledik.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde betimlemeye yer verilmemiştir?

- A) I. ve II. B) I. ve V. C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve IV.

31. (I) Oyun, bir gün içinde hatta birkaç saatte geçen olaylar üzerine kurulmuş. (II) Oyun, üç birlik kurallına uygun; ancak izleyicinin merakını kamçılama yönünden zayıf kalıyor. (III) İlk bölümün ikinciye göre çok kısa oluşu, izleyenleri rahatsız ediyor. (IV) Kişiler kendi toplumsal, psikolojik, ekonomik ve kültürel yapılarına uygun olarak olaylar içinde verilmiş. (V) Sanatçı, bu eksiklerine karşın, bir oyun yazarı olarak umut veriyor.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğu gidermek için, aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I. cümleyle II. yer değiştirmeli
B) II. cümleyle III. yer değiştirmeli
C) III. cümleyle IV. yer değiştirmeli
D) IV. cümle I. den sonra gelmeli
E) V. cümle II. den sonra gelmeli

32. (I) Bireysel acılarını yansıtmak için bir araç olarak görmez şiiri. (II) Kendi acılarına yer vermez şiirlerinde. (III) Daha çok, içinde yaşadığı toplumun acılarını, sevinçlerini yansıtmak ister. (IV) İmgeleri yalındır. (V) Söyleyişinde inişler çıkışlar yoktur. (VI) Bütün şiirlerinde okuru saran bir sıcaklık vardır.

Bu parçadan, aşağıdaki cümlelerin hangisi çıkarılırsa parçanın anlamında önemli bir daralma olmaz?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

33. Hiç ummadığımız bir şiir, günü gelince bizim için söylenmiş izlenimini verir. Çünkü şiir eskimez, durur bir yerde, okurunu bekler. Bekler ve bir gün bulur onu. Dahası, en kötü, en sığ, en basit bir şiirden bile bir gün başka bir anlam, başka bir güzellik fıskırabilir. Bu nedenle, ----.

Düşüncenin akışına göre bu parçanın son cümlesi aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) iyi şiir her okuyucuda aynı duyguları, aynı çağrışımları uyandırabilmelidir
B) pek çok şiir kitabı ancak şairlerinin ölümünden sonra değer kazanmıştır
C) sanat değeri taşıyan şiirler eskimiş olanlardır
D) eleştirmenler, okuyacakları şiir kitabını seçmede okurlara yol göstermelidirler
E) şiir değerlendirmelerinde olumsuz ve kesin yargılardan olabildiğince kaçınmak gerekir

34. Bizim yaşamımızı yansıtmayan yapıtlar, üzerimizde yeterince etkili olmuyor. Bir yapıttaki yaşantıları paylaşabilmemiz, anlatılan olayların da bize tanıdık gelmesini gerektiriyor. İşte bu nedenle, öykülerde ve romanlarda ---- isterim.

Düşüncenin akışına göre, bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) gelenek ve göreneklerimizden yola çıkılmasını
B) evlerimizden ve eşyalarımızdan silinmez izler bulunmasını
C) bize, yeni ve değişik insan tiplerinin tanıtılmasını
D) duygu ve düşüncelerimize ayna tutulmasını
E) kolaylıkla benimseyebileceğimiz karakterlerin çizilmesini

35. Bu, yazacağım yazının türüne göre değişir. Çok ciddi bir yazı yazacaksam konu üzerinde yoğunlaşabilmem için evde çit çıkmamalıdır. Ayrıca dikkatimin uyanık olması için çalışma odamın sıcaklığının da on altı dereceyi geçmemesi gerekir. Bunun için, yaz aylarında ciddi yazılar yazamam; yazmaya kalktığımda da yazılarım, sıcaklığın etkisiyle mizah ağırlıklı olur.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olabilir?

- A) Ne tür yazılar yazarsınız?
B) Yazılarınızı hangi ortamda yazarsınız?
C) Yaşadıklarınızın, yazdıklarınız üzerinde etkisi var mı?
D) Yazılarınızın planını nasıl belirlersiniz?
E) Düşündüklerinizi yazamadığınız zamanlar olur mu?

36. Edebiyatı, sanatı kendime dert edinmiş bir kişiyim. Gece gündüz edebiyat düşünürüm, şiir düşünürüm. Sevdiğim bir şiiri tanıdıklarına okumadığım ya da bir edebiyat sorusu üzerine tartışmaya girişmediğim günler, yaşadım saymam kendimi.

Böyle diyen bir yazar için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Herkesi kendisi gibi düşünmeye zorlar.
B) Şiir dışındaki ürünlerden tat almaz.
C) Edebiyattan hoşlanmayanları sevmez.
D) Eleştiriye açık bir kişiliği vardır.
E) Yaşamıyla edebiyatı bütünleştirmiş biridir.

37. Sonunda bilgisayar da gelip çalışma masamıza kuruldu. Belli ki geçici bir geliş değildir bu. Disketi, yazıcıyı da yanına alarak geldiğine göre temelli yerleşmeye niyetli. Sadece birkaç oyun ya da yazım kolaylığı sağlamakla yetinmeyen bilgisayar, getirdiği konfor, yarattığı alışkanlıklarla terk edilemez kaleler ele geçirdi. İlk sıcak ilişkiler, yerini vazgeçilemez tutkuya bıraktığında bilgisayar dünyasının sıradan bir tüketicisi oldunuz demektir.

Bu parçada bilgisayarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Pek çok kolaylık sağladığı için insanı tembelleştirdiği
- B) Kullanılan malzemeler bakımından pahalı bir aygıt olduğu
- C) Benimsenmesi uzun zaman alan bir yenilik olduğu
- D) Kullanma alışkanlığının giderek güçlenip yaygınlaştığı
- E) Başka araçlarla birlikte kullanıldığında işe yaradığı

38. Kimi eleştirmenler yazınsal ürünleri değerlendirirken eleştiri türünün gerektirdiği kurallara uymazlar. Yapıtları değerlendirme yerine, birtakım oyunlara yönelirler. Bilgisizliklerini, yanlış ya da haksız yargılarını bu dil oyunlarının altına gizlerler. Bu yolla okuyucuyu yönlendirdikleri için de okuyucu bunun ayırımına varmaz. Böylece yapıttan kopuk kişisel görüşlerini, eleştiri adıyla ortaya koymuş olurlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen eleştirmenlerin bir özelliğidir?

- A) Söylediklerini iyi seçilmiş örneklerle somutlaştırma
- B) Yapıttaki yetersizlikleri giderme yolları önerme
- C) Özentili bir anlatımla okuyucuları istediği yönlere çekme
- D) Yapıtların güç anlaşılan yönlerini aydınlatma
- E) Okurlarına karşı sorumlu davranma

39. Şiir yazmanın belki en zor yanı ilk dizeyi bulmaktır. O ilk dize ozanın gideceği yönü belirler. Hiçbir şiir, planlı olarak yazılmaz. Ozan, şiirin yolunu açtığı gibi şiir de ozana yol gösterir. İşte bunun için ben, bir konuşmamda, "Şiirimi, yazarken düşünürüm ya da düşünürken yazarım." demiştim.

Bu parçanın bütününde, şiirle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Düşünce ve duyguları birlikte ele aldığı
- B) Yazma süreci içinde oluştuğu
- C) İletisinin, yazmaya başlamadan önce belirlendiği
- D) Ozanın duygu dünyasını yansıttığı
- E) Ozanın değer yargılarından izler taşıdığı

40. Tüketim kültürü, şiiri az çok dışlamıştır. Televizyon, sinema, gazete gibi kitle iletişim araçlarının doğurduğu bu kültür, şiirin okur yitirmesine yol açmıştır. Ancak bilelim ki şiir, yalnızca sahte okurlarını yitirmiş, gerçek okurlarını korumuştur. İşte bunun içindir ki benim, şiirin geleceği açısından hiçbir kaygım yok. İyi şiir, gerçek okuruyla yaşamını sürdürecektir.

Bu parçada, şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Toplumsal değişimlerden etkilendiğine
- B) Okur sayısının azaldığına
- C) Şiir beğenisi tam gelişmemiş okurların elendiğine
- D) Nitelikli olanların varlığını koruyacağına
- E) Her dönemde çok sevilen tür olduğuna

6 HAZİRAN 1999
ÖSS CEVAP ANAHTARI

SÖZEL BÖLÜM

1. A	31. D	61. B
2. D	32. A	62. D
3. B	33. E	63. E
4. E	34. C	64. B
5. C	35. B	65. A
6. B	36. E	66. E
7. A	37. D	67. C
8. E	38. C	68. B
9. C	39. B	69. D
10. C	40. E	70. E
11. A	41. A	71. A
12. B	42. C	72. C
13. D	43. D	73. D
14. E	44. E	74. B
15. A	45. D	75. E
16. C	46. E	76. D
17. A	47. C	77. C
18. D	48. B	78. A
19. B	49. A	79. E
20. C	50. C	80. D
21. E	51. D	81. A
22. D	52. E	82. C
23. A	53. A	83. B
24. B	54. B	84. A
25. D	55. D	85. D
26. C	56. A	86. C
27. E	57. C	87. B
28. D	58. E	88. E
29. A	59. A	
30. B	60. B	

SAYISAL BÖLÜM

1. B	31. B	61. B
2. D	32. D	62. D
3. C	33. A	63. D
4. E	34. E	64. C
5. A	35. C	65. C
6. E	36. A	66. B
7. B	37. E	67. D
8. D	38. B	68. E
9. A	39. D	69. B
10. E	40. C	70. A
11. C	41. E	71. C
12. B	42. C	72. D
13. D	43. A	73. A
14. A	44. D	74. E
15. C	45. C	75. D
16. D	46. A	76. B
17. B	47. D	77. C
18. E	48. B	78. D
19. A	49. D	79. A
20. D	50. A	80. E
21. C	51. A	81. C
22. A	52. C	82. D
23. E	53. A	83. B
24. C	54. C	84. A
25. B	55. E	85. B
26. A	56. C	86. C
27. C	57. E	87. E
28. E	58. E	88. D
29. D	59. B	
30. B	60. E	